

SFS 1999:252

Utkom från trycket
den 19 maj 1999

Förordning om ändring i vägtrafikkungörelsen (1972:603);

utfärdad den 6 maj 1999.

Regeringen föreskriver i fråga om vägtrafikkungörelsen (1972:603)¹
dels att 117 a och 163–166 §§ skall ha följande lydelse,
dels att det i kungörelsen skall införas en ny paragraf, 4 a §, av följande lydelse.

4 a § Ägaren av ett fordon är skyldig att se till att fordonet inte brukas i strid mot bestämmelserna i denna kungörelse eller mot bestämmelser eller förbud som har meddelats med stöd av denna kungörelse. När någon annan brukar fordonet gäller ägarens skyldighet endast bestämmelserna i 106 och 114 §§ samt sådana särskilda trafikregler som har meddelats genom lokala trafikföreskrifter enligt 147 § vilka rör fordons axel-, boggi-, eller trippel-axeltryck eller bruttovikt.

117 a §² Den som färdas i en personbil eller en lätt lastbil skall sitta på en sittplats som är utrustad med bilbälte om en sådan plats är tillgänglig och skall därvid använda bilbältet. Den som färdas i en buss på en sådan sittplats som är utrustad med bilbälte skall använda bältet.

Ett barn skall till och med det år varunder barnet fyller sex år istället för eller tillsammans med bilbältet använda bilbarnstol, bälteskudde eller annan särskild skyddsanordning för barn. Om barnet färdas tillfälligt i ett fordon i vilket någon särskild skyddsanordning inte medförs, skall barnet i stället använda bilbältet när det är möjligt.

Föraren skall se till att passagerare som är under femton år använder bilbälte eller annan särskild skyddsanordning i enlighet med bestämmelserna i första och andra styckena.

Bilbälte eller särskild skyddsanordning behöver inte användas

1. när fordonet inte är i rörelse,
2. vid backning,
3. vid färd inom parkeringsplatser, parkeringshus, bensinstations- eller verkstadsområden eller under liknande förhållanden eller
4. när det finns medicinska hinder enligt läkarintyg som utfärdats före färden.

Bilbälte behöver inte heller användas av föraren i yrkesmässig trafik för personbefordran.

I fråga om skolskjutsning gäller särskilda föreskrifter.

¹ Kungörelsen omtryckt 1985:380.

² Senaste lydelse 1988:67.

163 §³ Till böter döms den som uppsåtligen eller av oaktsamhet anordnar tävling med fordon på väg utan tillstånd enligt 105 § eller i strid mot ett sådant tillstånd.

164 §⁴ Till penningböter döms

1. förare av utryckningsfordon som uppsåtligen eller av oaktsamhet inte lyder anvisning som avses i 6 §,

2. annan än gående som uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot 7 §,

3. den som uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot 8, 9 eller 11 §, 12 § andra stycket, 13 § andra eller tredje stycket, 14 § andra eller tredje stycket, 15–18 §, 20 § första stycket eller 21 § första stycket, 22 § första eller andra stycket, 23 §, 24 § första stycket, 25–27, 30 eller 32 §, 34 § såvitt där hänvisas till bestämmelserna i 30 och 32 §§, 37–39, 42, 45–51, 56, 57 eller 59 § första stycket, 62 eller 63 §,

4. den som uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot 64 § eller föreskrifter som har meddelats med stöd av 64 §,

5. den som uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot 66, 67 eller 70 §, 72 § första stycket 6, 74 § första stycket 3, 75, 78–80 a, 82–84, 86, 87, 90–96, 99, 100 eller 102–104 §,

6. ägare av fordon som uppsåtligen eller av oaktsamhet har underlåtit att göra vad som ankommit på honom för att hindra att fordon brukas i strid mot 106 §,

7. den som uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot 107 eller 109–113 §,

8. ägare av fordon som uppsåtligen eller av oaktsamhet har underlåtit att göra vad som ankommit på honom för att hindra att fordon brukas i strid mot 114 §,

9. förare och passagerare som uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot 115 §,

10. den som uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot 116–118, 120–122 eller 127 §,

11. förare och passagerare som uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot 128 §,

12. den som uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot 132 § första stycket eller 135 §,

13. ledare för en trupp eller en procession som uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot 137 §,

14. den som uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot 139–142 eller 144 §,

15. ägare av fordon som uppsåtligen eller av oaktsamhet har underlåtit att göra vad som ankommit på honom för att hindra att fordon brukas i strid mot lokal trafikföreskrift enligt 147 § som rör fordons axel-, boggi- eller trippelaxeltryck eller bruttovikt,

16. den som uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot andra lokala trafikföreskrifter än sådana som rör stannande eller parkering eller som belagts med straff i 2 eller 15,

³ Senaste lydelse 1987:835.

⁴ Senaste lydelse 1994:126.

17. den som uppsåtligt eller av oaktsamhet bryter mot sådant förbud mot trafik med motordrivet fordon som avses i 151 § första stycket och som utmärkts med vägmärke eller på annat tydligt sätt,

18. den som uppsåtligt eller av oaktsamhet bryter mot andra föreskrifter än sådana som rör stannande och parkering på grund av vägarbete eller liknande arbete enligt 154 § eller

19. den som uppsåtligt eller av oaktsamhet bryter mot föreskrift som meddelats med stöd av denna kungörelse för tillämpningen av 66 § andra stycket, 102–104, 113, 117 a eller 117 b §.

I fall som avses i första stycket 6, 8 eller 15 döms även föraren till penningböter, om han kände till eller bort känna till hindret mot att bruka fordonet. Den som i sådant fall brukar någon annans fordon utan lov har samma skyldigheter som ägaren har enligt 4 a § och döms i ägarens ställe. Det samma gäller den som innehar fordonet med nyttjanderätt och har befogenhet att bestämma om förare av fordonet eller anlitar annan förare än ägaren har utsett.

För medverkan till gärning som avses i första stycket 6, 8 eller 15 eller andra stycket döms till ansvar enligt 23 kap. brottsbalken.

Har ett motorfordon stannats eller parkerats i strid mot 74 § första stycket 3 eller en föreskrift enligt 154 § som inte rör stannande och parkering på grund av vägarbete eller liknande arbete och är det inte utrett vem som förde fordonet, döms i stället ägaren till penningböter. Ägaren är dock fri från straff, när omständigheterna gör sannolikt att fordonet var frånhänt honom genom brott.

En förare som uppsåtligt eller av oaktsamhet har underlåtit att göra vad som ankommer på honom för att se till att den som är under femton år använder bilbälte eller särskild skyddsanordning när detta är föreskrivet i 117 a § döms till penningböter. Denna bestämmelse gäller dock inte förare i yrkesmässig trafik.

165 § Den som innehar ett fordon på grund av kreditköp med förbehåll om återtaganderätt eller med nyttjanderätt för bestämd tid om minst ett år har samma skyldigheter som ägaren har enligt 4 a § och döms i ägarens ställe.

166 §⁵ I fråga om fordon som ägs eller brukas av staten eller en kommun tillämpas bestämmelserna om skyldighet och ansvar för ägare eller brukare av fordon på förarens närmaste förman. Har denne gjort vad på honom ankommer för att förebygga förseelse och sker förseelse likväl på grund av överordnads åtgärd eller vållande, tillämpas bestämmelserna om ansvar för ägare eller brukare på den överordnade.

I fråga om fordon som ägs eller brukas av ett oskiftat dödsbo eller konkursbo tillämpas bestämmelserna om skyldighet och ansvar som anges i första stycket på den eller dem som har rätt att företräda boet.

I fråga om fordon som ägs eller brukas av bolag, förening eller annat samfund eller stiftelse eller annan sådan inrättning tillämpas bestämmelserna om skyldighet och ansvar som anges i första stycket på den eller dem som har rätt att företräda samfundet eller inrättningen. Har Vägverket på begäran av samfundet eller inrättningen godtagit en viss person som bärare av ägares eller brukares ansvar, tillämpas ansvarsbestämmelserna på denne.

⁵ Senaste lydelse 1995:1353.

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1999.

På regeringens vägnar

BJÖRN ROSENGREN

Åsa Kastman Heuman
(Näringsdepartementet)